

Predmet C-482/21**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

5. kolovoza 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Fővárosi Törvényszék (Okružni sud u Budimpešti, Mađarska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

29. lipnja 2021.

Tužitelj:

Euler Hermes SA Magyarországi Fióktelepe

Tuženik:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Predmet glavnog postupka

Tužba za izmjenu ili poništenje upravne odluke kojom se odbija zahtjev za smanjenje iznosa oporezovanog porezom na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) za transakcije na kojima se zasnivaju potraživanja ustupljena osiguravatelju koja su postala nenaplativa.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Mogućnost da se za nenaplativa potraživanja cesionar pozove na smanjenje iznosa oporezovanog PDV-om (Direktiva 2006/112, članak 90.)

Članak 267. UFEU-a

Prethodna pitanja

Protivi li se načelima proporcionalnosti, porezne neutralnosti i djelotvornosti, uzimajući osobito u obzir činjenicu da država članica ne može na ime PDV- a

naplatiti iznos veći od onog koji je stvarno primio isporučitelj robe odnosno pružatelj usluge za predmetnu isporuku robe odnosno predmetno pružanje usluge, te izuzeću predviđenom u članku 135. stavku 1. točki (a) Direktive o PDV-u, osobito u pogledu zahtjeva da se toj djelatnosti pristupa kao jedinoj transakciji s izuzećem, upućujući na načela navedena u točkama 35., 37. i 53. mišljenja nezavisnog odvjetnika u predmetu C-242/08, Swiss Re, kao i zahtjevu da se zajamči slobodno kretanje kapitala i usluga na unutarnjem tržištu, praksa države članice u skladu s kojom se smanjenje oporezivog iznosa koje treba primijeniti u slučaju konačnog neplaćanja, utvrđeno u članku 90. stavku 1. Direktive o PDV-u, ne može primijeniti u slučaju osiguravatelja koji je u okviru svoje gospodarske djelatnosti osiguranja potraživanja osiguraniku platio naknadu štete za oporezivi iznos i obračunani PDV u trenutku ostvarenja osiguranog rizika (neplaćanje osiguranikova kupca), što u skladu s ugovorom o osiguranju podrazumijeva ustup potraživanja osiguravatelju, zajedno sa svim pripadajućim pravima na izvršenje za navedeno potraživanje, u sljedećim okolnostima:

- i. u trenutku u kojem su predmetna potraživanja postala nenaplativa nacionalnim zakonodavstvom uopće nije bilo predviđeno smanjenje oporezivog iznosa s osnove nenaplativa potraživanja;
- ii. otkad je istaknuto da navedena zabrana nije u skladu s pravom Zajednice, iz nacionalnog pozitivnog prava kategorički se i neprekidno izuzima povrat PDV-a za nenaplativo potraživanje prvotnom isporučitelju (osiguranik) zbog činjenice da mu je osiguravatelj već nadoknadio iznos navedenog PDV-a i
- iii. osiguravatelj može dokazati da je njegovo potraživanje od dužnika postalo konačno nenaplativo?

Navedene odredbe prava Unije

Članci 73., 90. i 135. Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost

Navedene odredbe nacionalnog prava

Članak 196. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvényja (Zakon br. CL iz 2017. o općem poreznom postupku; u daljnjem tekstu: Zakon o općem poreznom postupku)

Članci 5., 55., 56. i 77. Az általános forgalmiadóról szóló 2007. évi CXXVII. törvényja (Zakon br. CXXVII iz 2007. o porezu na dodanu vrijednost)

Članak 12. Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvényja (Zakon br. CLI iz 2017. o poreznoj upravi)

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Euler Hermes SA Magyarországi Fióktelepe (u daljnjem tekstu: tužitelj) je društvo za osiguranje koje u okviru svojih djelatnosti preuzima obvezu da osiguraniku isplati naknadu štete s osnove potraživanja nenaplaćena od kupca. Iznos naknade štete općenito se određuje na 90 % vrijednosti nenaplaćena potraživanja, uvećanog za PDV. Na temelju ugovora, isplatom naknade štete na tužitelja se prenosi dio potraživanja koji odgovara vrijednosti osiguranja i sva prava koja su prvotno pripadala osiguraniku. Međutim, tužitelj snosi stvarni trošak PDV- koji su osiguranici neuspješno pokušali prevaliti na svoje kupce.
- 2 Na temelju odluke Suda od 24. listopada 2019., Porr Építési Kft. (C-292/19, EU:C:2019:901), tužitelj je 31. prosinca 2019. poreznoj upravi podnio zahtjev za povrat PDV-a iz iznosa osiguranja isplaćenih nakon 1. siječnja 2014., obračunanih na računima izdanim s datumom izvršenja nakon 1 prosinca 2013., u ukupnom iznosu od 225 855 154 mađarskih forinti i 128 240,44 eura, na koji su obračunane kamate.
- 3 Tužitelj je svoj zahtjev temeljio na činjenici da je u okviru predmetnog osiguranja platio iznos osiguranja, uključujući i PDV, za potraživanja koja su postala konačno nenaplativa. Stoga zahtijeva *a posteriori* smanjenje oporezivog iznosa.
- 4 Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-budapesti Adó- és Vámigazgatósága (Porezna i carinska uprava u sjevernoj Budimpešti, u okviru Državne porezne i carinske uprave, Mađarska) (prvostupanjska porezna uprava) 29. siječnja 2020. odbio je navedeni zahtjev. Svoju je odluku obrazložio činjenicom da transakcije koje su dovele do nenaplativih potraživanja nije izvršio tužitelj.
- 5 Tužitelj je protiv prvostupanjske odluke podnio žalbu povodom koje je Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (Žalbeni odjel Državne porezne i carinske uprave, Mađarska; u daljnjem tekstu: tuženik) 15. travnja 2020. potvrdio prvostupanjsku odluku. Svoju je odluku obrazložio time da, sa stajališta poreznog prava, ne postoji pravno sljedništvo između tužitelja i osiguranikâ na temelju ugovora o osiguranju. Stoga nije ispunjen jedan od materijalnih uvjeta za povrat poreza.
- 6 Tužitelj je sudu koji je uputio zahtjev podnio upravnu tužbu u kojoj prije svega zahtijeva da se izmijeni tuženikova odluka te, podredno, da se navedena odluka poništi i da se tuženiku naloži da u novom postupku ponovno odlučuje o predmetu.

Ključni argumenti stranaka glavnog postupka

- 7 Tužitelj smatra da je porezna uprava povrijedila pravo Unije kada mu je uskratila pravo na povrat PDV-a za nenaplativo potraživanje na temelju ugovora koje je sklopio s osiguranicima. Tužitelj je, kao njihov pravni sljednik, imao pravo zatražiti povrat PDV-a jer je u skladu s ugovorom o osiguranju postao

građanskopravni sljednik kupaca. S obzirom na načelo porezne neutralnosti, pravo na povrat PDV-a imao je i na temelju prava Unije. Umjetnim razdvajanjem elemenata iz pravnog odnosa osiguranja, koje dovodi do različitog poreznog tretmana, povređuju se odredbe prava Unije i sudska praksa Suda. Iznos PDV-a zaista stavlja tužitelja u nepovoljniji položaj, narušava tržišno natjecanje i isto uzrokuje diskriminaciju koja je zabranjena.

- 8 Prema tuženikovu mišljenju, u skladu sa zajedničkim tumačenjem prava Unije i nacionalnog prava, pravo na smanjenje oporezivog iznosa za nenaplativa potraživanja ima porezni obveznik čije je potraživanje od dužnika postalo konačno nenaplativo. Za to je, u teoriji, potrebno da smanjenje oporezivog iznosa zatraži porezni obveznik koji je prethodno podlijegao obvezi prijave i plaćanja poreza na isporuke robe i usluga koje je izvršio, a koje su dovele su do nenaplativih potraživanja. Taj uvjet nije ispunjen u ovom predmetu.
- 9 Prema tuženikovu mišljenju, tužitelj nije bio obvezan izravno platiti porez jer je mogao utvrditi premije osiguranja u iznosu razmjernom visini preuzetog rizika. Naime, smanjenje oporezivog iznosa moglo bi, ovisno o slučaju, dovesti do tužiteljeva neopravdanog obogaćenja.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 10 Sud koji je uputio zahtjev smatra da se ključno pitanje glavnog postupka odnosi na usklađenost s pravom Unije i općim načelima prava Unije, odnosno načelima proporcionalnosti, porezne neutralnosti, djelotvornosti nacionalnih propisa i prakse porezne uprave kojima se u slučaju ustupa nenaplativa potraživanja ne dopušta da se obračunani PDV vrati ni prvotnom izvršitelju oporezive transakcije ni cesionaru.
- 11 Navedeni sud u tom pogledu navodi da ponajprije na temelju članka 196. stavka 3. točke (a) Zakona o općem poreznom postupku, osiguranik nema pravo na povrat 90 % iznosa PDV-a koji je neuspješno pokušao prevaliti zbog potpunog ili djelomičnog neplaćanja jer ga je prenio na tužitelja na temelju ugovora o osiguranju. Tuženik istodobno odbija tužitelju vratiti porez i tvrdi da nije ispunjen materijalni uvjet, odnosno, da tužitelj nije izvršio predmetne transakcije i da nije snosio odgovarajuće porezne obveze.
- 12 Sud koji je uputio zahtjev smatra da se je za rješavanje spora u glavnom postupku nužno da Sud u okviru prethodnog postupka pruži pravno tumačenje u pogledu upućenih prethodnih pitanja.